

Звіт
про базове відстеження результативності
наказу Міністерства фінансів України від 17.05.2023 № 256
«Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів
Міністерства фінансів України»

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Наказ Міністерства фінансів України від 17.05.2023 № 256 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29.06.2023 за № 1105/40161 (далі – наказ № 256).

2. Назва виконавця заходів відстеження

Департамент податкової політики Міністерства фінансів України.

3. Цілі прийняття акта

Наказ № 256 розроблено відповідно до вимог Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з урахуванням змін, внесених законами України від 12.01.2023 № 2881-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо застосування режиму експортного забезпечення на період дії воєнного, надзвичайного стану» (далі – Закон № 2881-IX), яким встановлено особливості оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України товарів, до яких застосовано режим експортного забезпечення, та від 12.01.2023 № 2888-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг» (далі – Закон № 2888-IX), яким уточнено деякі положення Кодексу та приведено термінологію окремих його статей у відповідність із нормами Закону України від 30.06.2021 № 1591-IX «Про платіжні послуги».

Крім того, відповідно до пункту 45 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу платники податку до 01.01.2022 мали можливість відмовитися від використання чи зупинити використання податкової пільги щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення шляхом подання до органів Державної податкової служби України відповідної заяви за формою, наведеною у додатку 2 до Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом № 21, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289 (далі – наказ № 21).

Із закінченням дії цієї норми Кодексу подання такої заяви втратило свою актуальність у зв'язку з чим у наказі № 256 вказану форму заяви було скасовано.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F2CFE700](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [29.08.2025 15:00:00](#) по [29.08.2027 15:00:00](#)

Міністерство фінансів України

11310-08-5/5844 від 26.02.2026

З огляду на зазначене, у наказі № 256 внесено зміни до форми та Порядку заповнення податкової накладної, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 137/28267, а також до форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджених наказом № 21, у частині приведення їх положень у відповідність до вимог Кодексу, з урахуванням змін, внесених законами № 2881-IX та № 2888-IX.

Крім того, наказом № 256 уточнено порядок декларування платниками податку на додану вартість інформації про розрахунок сум податку на додану вартість, не сплаченого суб'єктами господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, шляхом викладення у новій редакції таблиці 2 додатка 5 (Д5) до податкової декларації з податку на додану вартість.

4. Строк виконання заходів відстеження

Заходи з базового відстеження наказу № 256 проведено з 10.12.2025 по 26.12.2025.

5. Тип відстеження

Базове відстеження.

6. Методи одержання результатів

Для проведення базового відстеження результативності наказу № 256 використано статистичні методи одержання результатів відстеження.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи отримання даних

Збір статистичних даних проводився через здійснення аналізу на основі офіційних даних Державної податкової служби України, отриманих з Реєстру платників податку на додану вартість, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру самозайнятих осіб, Єдиного реєстру податкових накладних (далі – ЄРПН) та інших баз даних ДПС.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Основними показниками результативності наказу № 256 є кількість: зареєстрованих платників податку на додану вартість та сума збору податку на додану вартість до державного бюджету; складених та зареєстрованих в ЄРПН податкових накладних за операціями з вивезення товарів за межі митної території України, в яких у верхній лівій частині зазначено тип причини «07»; поданих додатків 5 (Д5) у складі податкової декларації з податку на додану вартість, в яких заповнено інформацію про розрахунок сум податку на додану вартість, не сплаченого суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг.

За результатами аналізу показників результативності наказу № 256 у межах базового відстеження наказу № 256 встановлено, що станом на

01.07.2024 загальна кількість зареєстрованих платників податку на додану вартість склала 246 364 особи, що на 3,82 відс. або на 9 797 платників менше, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Однак при скороченні кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість динаміка суми збору до державного бюджету з податку на додану вартість за порівнювані періоди є позитивною.

Так, станом на 01.07.2024 сума збору податку на додану вартість до державного бюджету становила 196 951,92 млн грн, що на 40 485,94 млн грн або на 25,88 відс. більше, порівняно з показниками станом на 01.07.2023.

Нестабільна динаміка коливання за основними показниками, визначеними під час відстеження результативності наказу № 256, зокрема щодо кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість та суми збору з податку на додану вартість до державного бюджету, пов'язана з військовою агресією Російської Федерації проти України і запровадженням на території України з 24.02.2022 воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Водночас за 2023 рік (станом на 01.01.2024) при загальній кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість 250 708 осіб сума збору з податку на додану вартість до державного бюджету становить 339 003,27 млн гривень.

Щодо аналізу показників результативності застосування платниками податку основних положень, визначених у наказі № 256.

За період базового відстеження, починаючи з дати набрання чинності наказом № 256, у складі податкових декларацій з податку на додану вартість було подано 117 035 додатків 5 (Д5), у яких платниками податку застосовано уточнений порядок декларування інформації про розрахунок сум податку на додану вартість, не сплаченого суб'єктами господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг. У результаті такі зміни забезпечили ефективне та зрозуміле відображення розрахункових показників, сприяючи належному обрахунку та відображенню суми пільги з податку на додану вартість.

Також наказом № 256 уточнено порядок складання податкової накладної у разі здійснення операцій з вивезення товарів за межі митної території України, який передбачає, що у таких податкових накладних зазначаються ті одиниці виміру товарів, які застосовуються при оформленні митної декларації на такі товари.

Загалом за період базового відстеження наказу № 256 (з 01.08.2023 по 31.07.2024) у ЄРПН зареєстровано 803 784 податкові накладні та розрахунків коригування до них, складених за операціями з вивезення товарів за межі митної території України у порядку, визначеному в наказі № 256.

В цілому за вказаний період платниками податку на додану вартість було складено та зареєстровано в ЄРПН 300 711 778 податкових накладних та

розрахунків коригування до них на загальну суму податку на додану вартість – 2 567 392,61 млн гривень.

Наведені показники слугуватимуть джерелом порівняльних даних для аналізу результативності наказу № 256 під час проведення повторного відстеження надалі.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

За результатами аналізу відстеження можна зробити висновок про те, що в цілому шляхом прийняття наказу № 256 забезпечено виконання вимог Кодексу з урахуванням змін, внесених законами № 2881-IX та № 2888-IX, стосовно застосування суб'єктами господарювання – платниками податку на додану вартість норм податкового законодавства в частині виконання своїх обов'язків щодо заповнення податкової накладної та податкової звітності з податку на додану вартість.

Ефективність впровадження визначених наказом № 256 цілей забезпечено, зокрема, завдяки досягненню високого рівня поінформованості зареєстрованих платниками податку на додану вартість суб'єктів господарювання щодо основних положень зазначеного наказу і дотримання його вимог, у тому числі в період дії воєнного стану в Україні.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО